

Beretning om Tidsskrift.dk og ebooks.au.dk i 2023

Alexandra Fogtmann-Schulz, Jesper Boserup Thestrup, Katarina Smitt Engberg og Rie Karen Marie Iversen

Indhold

1. Introduktion	2
2. Tidsskrift.dk i 2023	2
2.1. Antal tidsskrifter, Open Access, download og DOI	2
2.2. Arbejdet med OJS-serveren i 2023	4
2.3. Eksport af tidsskrift.dk til Bibliotek.dk	5
2.4. Nationale og Internationale aktiviteter	6
2.5. Registrering af danske tidsskrifter i DOAJ	8
2.6. Tidsskrift.dk i 2024	9
3. ebooks.au.dk	10
3.1. National e-bogsplatform	11

1. Introduktion

I 2023 har tidsskrift.dk fået 13 nye tidsskrifter med, så det samlede antal tidsskrifter på platformen nu er oppe på 198. Det samlede antal artikler, der er publiceret hos platformens tidsskrifter, er ved årets udgang 105.634, hvoraf 4.774 blev publiceret i 2023. Der blev udarbejdet en ny brugervejledning, gennemført opdateringer og afholdt vejledning, kurser og support til tidsskrifterne.

Det Kgl. Bibliotek gennemførte i 2023 i samarbejde med Public Knowledge Project (PKP) et sprint i juni måned for fællesskabet omkring Open Journal Systems (OJS) med deltagelse fra 13 forskellige lande.

D. 1. februar blev Katarina Smitt Engberg tilknyttet drift og support af tidsskrift.dk.

Antallet af publikationer på ebooks.au.dk er vokset med 32 i løbet af 2023, således der nu er udgivet 339 publikationer på platformen - primært rapporter, ph.d.-afhandlinger og monografier. I 2024 begynder et projekt, der skal udvikle den eksisterende platform til at blive en national e-bogsplatform.

2. Tidsskrift.dk i 2023

2.1. Antal tidsskrifter, Open Access, download og DOI

Tidsskrift.dk-serveren tilgængeliggjorde per 31/12 2023 198 tidsskrifter og årbøger (Tabel 1). Af disse havde 177 umiddelbar Open Access (OA).

Tabel 1. Oversigt over tidsskrifterne 2023.

Oversigt	Antal
Tidsskrifter og årbøger på OJS-Serveren	198
Tidsskrifter og årbøger, der tilbød umiddelbar OA	177
Antal tidsskrifter med forsinket OA pga. abonnement og forsinket adgang	21
Antal Tidsskrifter med DOI	112

Siden 2007 har der været en konstant vækst i antallet af tidsskrifter, der findes på serveren. I Tabel 2 ses den samlede vækst i perioden 2019-2023.

Tabel 2. Antal tidsskrifter udgivet på serveren 2019-2023 samt antallet af publicerede artikler og tidsskriftsnumre på serveren. Antal publicerede numre har ikke været muligt at finde før 2021.

År	Antal tidsskrifter	Antal nye tidsskrifter	Antal artikler	Antal numre
2019	151	4	88.857	-
2020	166	15	93.024	-
2021	175	9	97.049	7.473
2022	185	10	100.860	7.769
2023	198	13	105.634	8.293

Antallet af tilgængelige artikler og årbøger er ligeledes i løbende vækst (Tabel 2). Ved afslutningen af 2023 kunne brugerne tilgå 105.634 artikler og årbøger, som fordelte sig på 8.293 numre.

I 2023 registrerede biblioteket i alt 7.801.068 downloads og visninger af artiklerne (Tabel 3), hvilket var en stigning ift. 2022.

Tabel 3. Downloads og visninger af artikler per år, både totale antal og dem, der bliver henvist pga. DOI. Dem, der bliver henvist pga. DOI er både angivet som antal og i procent af det totale antal. De totale tal er opgjort vha. programmet Awstats d. 6/1 2024. Henvisningerne pga. DOI er opgjort af Crossref.

År	Total antal downloads og visninger per år	Henvisninger per år pga. DOI	Visninger pga. DOI
2019	4.994.201	217.293	4,35 %
2020	5.550.444	506.430	9,12 %
2021	7.818.894	936.748	12,0 %
2022	7.086.454	1.100.484	15,5 %
2023	7.801.068	907.368	11,6 %

For at tilbyde redaktionerne en tidssvarende service og for bedre synlighedsforøgelsen af artiklerne tilbydes redaktionerne, at deres artikler kan få tilknyttet et Digital Object Identifier (DOI). Af

de tidsskrifter, der var tilgængelige på serveren i 2023, har 112 ønsket at få tilknyttet et DOI, og dette antal stiger kontinuerligt ligesom antallet af DOI'er, der bliver registreret (Tabel 4).

Tabel 4. Antal tidsskrifter på serveren, der anvender DOI til deres artikler og/eller numre samt antallet af nye DOI'er på serveren per år.

År	Antal tidsskrifter med DOI	Nye DOI per år
2019	50	4.742
2020	73	7.352
2021	80	2.396
2022	102	5.278
2023	112	2.904

Som det fremgår af Tabel 3 sker mange visninger og downloads af artikler pga. en henvisning med DOI. I alt var der tilknyttet 34.645 DOI'er til OJS-serveren per 31/12 2023. Disse medførte 907.368 downloads og visninger, svarende til 11,6 % af alle downloads og visninger (Tabel 3).

2.2. Arbejdet med OJS-serveren i 2023

Der har været arbejdet med almindelig drift i 2023, hvilket omfatter introduktioner, kurser, opsætning af tidsskrifter og meget mere. Derudover er der blevet lavet en ny [vejledning til hvordan brugere kan framelde sig de e-mails](#), som tidsskrifterne udsender. Da der ikke er et "Frameld"-link i de mails, som udsendes gennem tidsskrift.dk, er det vigtigt, at brugere nemt kan se, hvordan de selv kan framelde sig fremtidige e-mails.

I 2023 har det været nødvendigt at udarbejde et script, så alle brugere, der ikke har været logget ind inden for det sidste år, kontaktes via e-mail. E-mailen beder dem logge ind indenfor en måned, medmindre de ønsker at få slettet deres bruger. I første omgang slettes kun brugere, der er registreret med rollerne læser og/eller bedømmer, men uden at have lavet en bedømmelse. Denne proces forventes at fjerne 13.000-14.000 brugere.

I 2022 blev ca. 230.000 brugere slettet ved hjælp af et andet script, som slettede alle brugere, der ikke havde aktiveret deres konto efter oprettelsen. Fremover vil alle inaktive brugere årligt få tilsendt en mail, hvor de får at vide, at deres konto bliver slettet, hvis de ikke logger ind inden for en måned. Scriptet forventes kørt første gang i 2024. I løbet af 2024 forventer vi at se på sletning af brugere med andre roller end læser og bedømmer.

Der er i 2023 blevet arbejdet på at sikre, at tidsskrift.dk lever op til [loven om tilgængelighed af offentlige og offentligretlige organers websteder og mobilapplikationer](#). Dette arbejde er endnu ikke afsluttet, men vi forventer en afklaring og implementering i løbet af 2024.

I løbet af 2023 har Det Kgl. Bibliotek undersøgt, om det er muligt at overtage tidsskrifterne, der i dag udgives på RUC's OJS server. Det blev afklaret, at det er teknisk muligt at importere tidsskrifterne.

I forbindelse med [DIAMAS projektet](#) besvarede Det Kgl. Bibliotek en undersøgelse om driften af OA publiceringsplatforme. Der er efterfølgende blevet udgivet en [rapport, der opsummerer resultaterne fra undersøgelsen](#).

Det Kgl. Bibliotek besvarede også en undersøgelse i forbindelse med Knowledge Exchange projektet om alternative platforme. Der er i denne sammenhæng blevet udgivet en [rapport, der analyserer det foreløbige resultat](#).

2.3. Eksport af tidsskrift.dk til Bibliotek.dk

I 2023 fortsatte arbejdet med at få registeret tidsskrift.dk i bibliotek.dk. Det skete i tæt samarbejde med DBC Digital (DBC) og KOMBIT A/S. I første omgang blev der udvalgt 44 tidsskrifter til projektet.

I løbet af 2023 har der været gennemført en række mindre rettelser af, hvordan tidsskrift.dk viser metadata. Den sidste retelse blev foretaget i januar 2024. Derefter skal det undersøges,

hvordan resten af serverens tidsskrifter kommer ind i bibliotek.dk, og hvordan workflowet skal være, for at nye tidsskrifter ligeledes optages i bibliotek.dk.

2.4. Nationale og Internationale aktiviteter

Det Kgl. Bibliotek deltager i Det Nationale Open Access netværk. I år stod dette netværk for at arrangere oplæg i forbindelse med [Open Access ugen](#). Jesper Boserup Thestrup var medoplægsholder til oplægget "How to maintain high quality in a Diamond Open Access journal with (almost) no budget: the example of indexation".

Det Kgl. Bibliotek har opbygget et omfattende internationalt netværk omkring OJS-serveren, som bidrager med erfaringer, der er med til at sikre en stabil drift og god service. Som led i dette organiserede Det Kgl. Bibliotek i samarbejde med PKP i 2023 et [udviklingssprint](#) i København. Sprintet blev afholdt den 20/6 og den 21/6. Den 22/6 afholdt PKP i samarbejde med Crossref et seminar, hvor mange af deltagerne fra sprintet også deltog. Crossref sponserede konferencemiddagen.

På sprintet deltog 39 personer fra 13 Lande. Blandt deltagerne var repræsentanter fra to af de største danske OJS-servere samt fra flere nordiske landes OJS-servere.

På sprintet gav udviklere fra PKP en præsentation af nylige og kommende opdateringer i OJS-softwaren, og herefter fordelte deltagerne sig i grupper, der diskuterede og arbejdede med forskellige temaer. Der er siden blevet udgivet noter fra flere af disse temagrupperes arbejde. Temaerne, der blev arbejdet med, var:

- [Import af indhold til OJS](#)
- Plugins
- [Flersproget indhold](#)
- [Flersproget metadata til Crossref](#)
- [Brugerinvitation ift. at leve op til GDPR](#)
- [OJS og samspillet med Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#)
- [Ændre publikationsdato for tidligere publiceret indhold](#)

- [Åben fagfællebedømmelse](#)
- Open Monograph Press (OMP) og Directory of Open Access Books (DOAB)
- Metadata tjek og standardisering

Jesper Boserup Thestrup deltog senere i PKP's udviklingsprint i Hannover september 2023. Sprintet dækkede en lang række temaer. Herunder hvordan man kan styre online first-udgivelser, sikre bedre metadata, og bedre kan samle tidsskrifter i én udgivelse selv om det er udgivet i en lang årrække med skiftende ISSN og titel. [Et referat fra sprintet med links til noter fra de forskellige arbejdsgrupper](#) er siden blevet udgivet.

I oktober besøgte Martina Dvořáková og Radek Gomola fra Masaryk University Press fra Brno i Tjekkiet Det Kgl. Bibliotek i Aarhus. Dette skete som led i et Erasmus besøg. Besøgsprogrammet omfattede møder med diverse redaktioner, hvis tidsskrifter udgives på tidsskrift.dk, samt møder med andre danske OJS-servere.

I samme måned fik Det Kgl. Bibliotek i København besøg af en gruppe fra nationalbiblioteket i Letland, som havde fået ERASMUS-midler til et ophold under overskrifterne "Web Archiving" og "Collection Management of Digital Periodicals". Rie Karen Marie Iversen og Katarina Smitt Engberg bidrog her med et oplæg om tidsskrift.dk med fokus på vores principper og processer for optagelse, bevaring og indeksering af tidsskrifter.

Rie Karen Marie Iversen afholdte i november et oplæg for systembibliotekarer fra Oslo Universitetsbibliotek om tidsskrift.dk med fokus på, hvordan vi arbejder med opdatering af systemet via interne udviklingsprints.

Jesper Boserup Thestrup deltog i konferencen Challenges of Contemporary Publishing, Politechnika Lubelska i Lublin, Polen, og holdt i den sammenhæng et oplæg. Dette oplæg skal senere omarbejdes til et afsnit i en bog med indlæg fra konferencen.

PKP har oprettet et netværk med repræsentanter for nationale tjenester. Jesper Boserup Thestrup deltager i denne gruppe. I

øjeblikket er gruppen og PKP i dialog med Directory of Open Access Books (DOAB) om muligheden for at sikre en bedre import funktion fra OMP-servere til DOAB.

Dette samarbejde medførte at Jesper Boserup Thestrup deltog i webinarret "Advancing Research Visibility through National Portals" som medlem af et panel bestående af medlemmer fra nationale OJS-servere, der diskuterede om nationale OJS-servere kan fremme adgangen til forskningsartikler mv. Webinarret var arrangeret af PKP og [Érudit. Webinarret ligger online tilgængeligt.](#)

Jesper Boserup blev i juni 2023 medlem af [Open Research Europe](#) (ORE) Librarian Advisory Group. Gruppen skal give praktiske råd om driften af en platform som ORE.

2.5. Registrering af danske tidsskrifter i DOAJ

I 2022 blev projektet om optagelse af danske tidsskrifter i DOAJ formelt afsluttet. Projektet blev startet som et nationalt projekt i samarbejde mellem Det Kgl. Bibliotek, CBS og Aalborg Universitetsbibliotek. Projektet blev først helt afsluttet i 2023 efter nogle mindre ændringer af hjemmesiden og tekniske problemer blev løst.

Til projektet blev der oprettet en [fælles hjemmeside](#), der i 2023 blev opdateret, så det fremgår, at projektet er afsluttet, men at arbejdet med DOAJ er indarbejdet i Det Kgl. Biblioteks rutiner i forbindelse med tidsskrift.dk.

I marts 2023 blev der lavet en liste af krav til tidsskrifter, der skal være opfyldt, før de kan udkomme på tidsskrift.dk. Disse krav følger i høj grad de krav DOAJ stiller til tidsskrifter, for at de kan blive optaget i DOAJ, men der er dog forskelle, fx ift. embargoperiode på artikler. Den nye liste af krav vedrører primært de oplysninger, der skal være tilgængelige om tidsskriftet på dets hjemmeside. Fremover skal nye tidsskrifter på tidsskrift.dk følge disse krav, hvilket vil gøre det nemmere senere at ansøge om optagelse i DOAJ.

Projektet medførte, at der blev optaget 15 nye tidsskrifter fra de tre servere i 2022 og 6 i 2023 (se Tabel 5). Der blev udarbejdet en [rapport om projektarbejdet](#), hvori der kan læses flere detaljer.

Tabel 5. Antallet af nye tidsskrifter fra tidsskrift.dk, der blev optaget i DOAJ per år samt det totale antal tidsskrifter indekseret i DOAJ fra tidsskrift.dk og fra hele Danmark per år. De totale danske tidsskrifter i DOAJ er fundet ved at søge på "Denmark" i "Country of publisher" i [DOAJ's database](#). Der bliver løbende fjernet tidsskrifter fra DOAJ, hvis de ikke længere lever op til kriterierne, hvilket forklarer, at det totale antal tidsskrifter i DOAJ ikke er vokset med samme antal som nye tidsskrifter.

År	Nye tidsskrifter fra tidsskrift.dk	Totale tidsskrifter fra tidsskrift.dk	Totale tidsskrifter fra DK
2021	4	15	40
2022	6	23	45
2023	8	29	52

Vi opdagede et problem i forbindelse med høstning af metadata om artikler fra tidsskrifter, der allerede var optaget i DOAJ. Problemet opstod for tidsskrifter, der tidligere var udgivet på print, men nu udelukkende udkom online. Derfor var kun det online ISSN registreret hos DOAJ, men på tidsskrift.dk var både online og print ISSN angivet i metadata, som blev høstet af DOAJ, hvilket forårsagede en fejl pga. denne uoverensstemmelse. Dette blev løst ved alene at angive online ISSN i metadata.

Der blev udgivet en artikel om projektet i *Nordic Perspectives on Open Science (NOPOS)* i 2023: Rosenkrantz Hansen, Claus, Jesper Boserup Thestrup, Rasmus Rindom Riise, Rie Karen Marie Iversen, and Solveig Sandal Johnsen. 2023. "An offer the journal couldn't refuse: How a Danish collaborative project paves the way for DOAJ inclusion". *Nordic Perspectives on Open Science* 8 (June). <https://doi.org/10.7557/11.7001>.

2.6. Tidsskrift.dk i 2024

Jævnfør rammeaftalen mellem Kulturministeriet og Det Kgl. Bibliotek skal tidsskrift.dk vokse med fem tidsskrifter per år i perioden 2024-2027. Det forventes ikke at blive et problem at nå

dette mål. Et delmål er, at der i 2025 skal udvikles en bedre opgørelse af downloads og visninger af serveren. Dette indgår som led i et samlet arbejde for alle Det Kgl. Biblioteks tjenester i samarbejde med it-afdelingen.

Ved siden af ordinær drift forventes det, at serveren skal opdateres til nyeste version i 2024, dvs. opdateres fra den nuværende version 3.3.0.13 til version 3.4.X. Den nye version løser forskellige udfordringer som version 3.3.X giver.

I 2024 forventes det, at projektet med at få tidsskrift.dk optaget i bibliotek.dk afsluttes. Det skal undersøges, om erfaringerne fra projektet kan bruges i forhold til ebooks.au.dk og det kommende projekt om en national e-bogsplatform (læs mere i afsnit 3.1. National e-bogsplatform).

I forhold til GDPR skal det undersøges, hvordan vi kan få ryddet helt op i brugerdata-basen uden at slette data, som redaktionerne skal gemme for at kunne dokumentere deres videnskabelige arbejde med fokus på fagfællebedømmelsen.

Reaktionerne skal i 2024 orienteres om, hvordan de sikrer god webtilgængelighed.

3. ebooks.au.dk

Det Kgl. Bibliotek driver publiceringsplatformen AU Library Scholarly Services på ebooks.au.dk, hvor afhandlinger, tekniske rapporter, working papers mv. skrevet af ansatte ved Aarhus universitet publiceres.

Der var per 31/12 2023 udgivet 339 e-bøger på serveren (se Tabel 6), heriblandt 158 rapporter, 104 ph.d.-afhandlinger og 37 monografier. Det vil sige, at der i 2023 blev udgivet 32 nye e-bøger.

Tabel 6. Antal udgivelser på serveren i alt og antal nye udgivelser per år.

År	E-bøger i alt	Nye e-bøger
2019	232	31
2020	263	31
2021	292	29
2022	307	15
2023	339	32

Publikationerne på serveren tildeles alle et DOI for at forbedre synligheden og citerbarheden. Antologier har yderligere mulighed for at få tildelt separate DOI'er til hvert kapitel.

Som det fremgår af Tabel 7 blev udgivelserne i 2023 vist og/eller downloadet 97.081 gange, svarende til at hver publikation i gennemsnit blev læst 286 gange. Godt en fjerdedel af alle disse sker pga. en henvisning med DOI'et.

Tabel 7. Henvisninger til artikler ved brug af DOI og ny tildelte DOI'er. De totale tal er opgjort vha. programmet Awstats d. 6/1 2024. Henvisningerne pga. DOI er opgjort af Crossref.

År	Download og visninger per e-bog	Download og visninger i alt	Henvisninger pga. DOI
2019	364	84.390	-
2020	373	98.059	-
2021	343	100.295	16.101
2022	278	85.249	23.129
2023	286	97.081	25.210

3.1. National e-bogsplatform

En del af rammeaftalen indgået mellem Kulturministeriet og Det Kgl. Bibliotek for 2024-2027 er etableringen af en ny national publiceringsplatform for e-bøger. Platformen skal tilbyde danske universiteter, professionshøjskoler, kunstakademier, museer og regioner en platform til gratis at udgive monografier, antologier, ph.d.-afhandlinger, rapporter mv. for at understøtte den danske OA-strategi.

Platformen bliver et produkt af et projekt i Det Kgl. Bibliotek gennemført i perioden 2024-2027. Projektet skal afdække behovet for platformen, identificere og involvere interessenter, og

etablere selve platformen. Platformen bliver en udvidelse af den nuværende platform for Aarhus Universitet, da softwaren bag (Open Monograph Press, OMP), muliggør etableringen af en overordnet publiceringsplatform, som kan indeholde flere individuelle udgivere, hvoraf den nuværende platform for AU bliver én, mens andre interesserede institutioner bliver oprettet som nye udgivere.

Arbejdet med en overordnet beskrivelse af projektet samt nedsættelse af styregruppe og projektgruppe blev påbegyndt i 2023, mens projektarbejdet for alvor starter op i 2024.

